

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului:

pe un an . . . . . 8 coroane
 „ 1/2 „ . . . . . 4 „
 „ 1/4 „ . . . . . 2 „
 Prețul unui număr . . . 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil:

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea: Caransebeș, strada Constantin Burdia.

Administrația: Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului: 44.

Manuscripte nu să inapoiază.

De ce nu învățăm?

Au trecut și adunările populare. S'au vestit cu multă larmă și nu s'ales nimic din ele.

Au fost niște caricaturi. Cei mai înțelepți dintre deputați, ca dnii dr. G. Popovici, protopop, dr. Stefan Petrovici, Coriolan Brediceanu nu s'au mai prezentat la adunările proiectate.

De ce să-și obosească alegătorii cu vorbe goale, pentru că aceia i-au trimis ca pe niște fruntași dintre fruntași, i-au trimis la fapte, iar nu la fleacuri. S'au convins și alegătorii, că însuflețirea lor nu le-a adus nici un folos și de aceea nici nu sunt curioși la frazele și vorbele goale ale aleșilor lor.

Și dela adunările ținute a absentat poporul. S'a făcut mai multă vorbă decât ce a fost în realitate. Rezultatul adunărilor? Nimic. Câte o telegramă de aderență regelui, la cari însă n'a sosit nici un răspuns. Câteva cuvinte frumos sunătoare din partea deputatului, aplaudat de prietenii săi personali și încolo nimic.

Noi ne frământăm în lupte deșerte, ne perdem toate puterile în luptă de cuvinte, iar în jurul nostru tot ni-se prăpădește.

Cunoaștem prea bine poporul sas din Ardeal. Este un popor mic de 200.000 de suflete. În toate privințele stă bine. E superior noauă în cultură și în starea materială. Are multe instituțiuni bogate. Biserica și școala lor

înflorește. De ce? Pentru că poporul sas are conducători înțelepți, cari pricep duhul vremii, și din toate puterile lor lucrează pentru binele poporului săsesc. Deputații sași, 12 la număr, sunt membrii ai partidului guvernamental, sunt la izvor și pot exoperă orice favor pentru instituțiunile lor.

Noi suntem 3 milioane de români și nu ne putem lăuda cu nimic. Nu putem produce pe nici un teren, ceea ce produc sașii. La noi biserica este un loc de ceartă, un loc de demoralizare, iar despre școală ar fi bine să nu mai vorbim.

Poporul nostru e în totală lipsă de cultură și într'o stare materială cum nu se poate mai proastă, așa, că azimâne vom fi în adevăratul înțeles al cuvântului un popor de cerșitori. Și când vom fi ajuns la totală decadentă morală și materială, nici atâta mângâiere nu vom avea, că altul ni-a cauzat răul, ci siliți vom fi să recunoaștem, că răul ne vine dela noi, că noi singuri ne cauzăm perirea, că avem astfel de inteligență, care numai de binele poporului nu se interesează.

Ce se petrece în mijlocul nostru? Foile noastre așa numite naționale, cari ar avea datorința să meargă cu opinia publică, nu sunt în stare să deie poporului sfaturi înțelepte, fiind redactate în mare parte de oameni nepricepători, ba chiar de indivizi, cari ierlaltăieri au părăsit temnița din Aiud, sau de pe alte locuri. Deputații naționaliști fără pricepere pentru o poli-

tică înaltă. Ei se pun în serviciul tuturor, cari luptă contra poporului maghiar, fără să-și deie seama, că ei sunt numai un fel de „*coadă de topor*“.

Să privim la cele întâmplăte în cei din urmă 2 ani, de când avem deputați naționaliști! Au intrat în parlament, s'au mirat de frumuseța edificiului, și-au închipuit că sunt deja în palatul strămoșului Traian, și-au uitat, că cei de acasă n'au... mălai. Au început politică înaltă. Pe timpul acela conducătorii maghiari erau în ceartă cu Viena pentru mai multe concesiuni naționale. Deputații români s'au alăturat Vienei contra națiunei maghiare, ba au avut ușurătatea să creadă, că și moștenitorul de tron este pe partea lor. Conflictul s'a aplanat, iar *conducătorii* (?) poporului român au rămas buzați. Ei și-au făcut datorința de *coadă la topor*, deci au putut merge. Lămâia eră stoarsă, trebuia deci aruncată. Iar poporul? Ce-i pasă lui Vajda și altora de popor.

Au venit Croații. Aceștia au început lupta în parlament și cei dintâi aliați au fost deputații români. S'au oferit spre slujbă, dur au fost respinși. Croații n'au avut lipsă de ei. S'au alăturat socialiștilor. Dr. Vlad alergă la toate adunările socialiștilor, scria în fișuica „*Lupta*“ articoli de fond, în cari se încercă să arate, că între noi și socialiști nu e nici o deosebire, că putem intra fără orice rezervă în tabăra socialiștilor. Socialiștii nu au dorit alianță cu deputații români, iar preo-

Izvorul cel mai ieftin de cumpărare din întregă Ungaria-de-sud este la **Grünberger S. Géza, Karánsebes** Strada principală, față'n față cu bis. rom. cat. — Telefon Nr. 29.

Cel mai mare asortiment și alegere în toate soiurile de haine bărbătești și femeiești, gata, precum: pardisiuri, ghețe, pălării, precum și alte feluri de articole de modă. — Băieții de școală pot fi îmbrăcați extraordinar de ieftin din cap până'n picioare. — Prin o încercare de cumpărare se poate convinge fiecare de ieftinătatea dela susnumita firmă. — Pentru fiecare anotimp sosesc cele mai moderne novități.

țimea română și-a făcut în rândul acesta datorința față de neam și biserică și a dat deputaților să înțeleagă, că poporul român în biserică a trăit și tot la sinul bisericii are să trăiască.

În parlament s'a format un mic partid al malcontenților în frunte cu vestitul Lengyel Zoltán. Eră *vălăul*, care i-au scos din partidul guvernamental și cei dintâi aliați ai acestora contra guvernului au fost... deputații români. În parlament Lengyel și soții au primit mâna de ajutor al deputaților români, dar în fața opiniunii publice s'au lăpădat de ei, numindu-i în foaia lor „A Nap“ bandă de trădători de patrie etc.

După atâtea încercări zadarnice, după ce din partea tuturor au fost respinși și-au îndreptat privirile spre sași. Aceștia au fost mai vicleni. În foile lor au îndemnat pe români la luptă contra poporului maghiar, ca cu atâta mai ușor să stoarcă ei favoruri dela guvern.

Acum vine „*Țara noastră*“ și ne arată fructele prieteniei cu sașii. În numărul său dela 23 August a. c. ne arată, cum sașii perzecută pe români și nu le permite să se așeze în satele lor, iar pe aceia, cari deja sunt acolo, îi șicanează în tot chipul și îi fac să părăsească satele, nedându-le pășune și altele. Și noi tot ne mai însuflețim pentru prietenia sașilor, noi tot mai ținem spatele, ca cu atât mai ușor să se ridice ei?!

Până când?! Până când va mai orbecă poporul român în întunec?

Până când își va bate joc inteligența română de popor? Până când vor mai seduce poporul niște indivizi, înaintea cărora numai *banul* scos din prașchia românului e sfânt?

Zilele viitoare se începe sesiunea parlamentară. Oare n'ar fi sosit timpul, ca deputații români să întoarcă *cojocul* pe partea cea adevărată, să se alătore la aceia, cari pot și voiesc să facă bine poporului român? E timpul suprem să ne alăturăm cu toată dragostea și sinceritatea la reprezentanții poporului maghiar, și alături de ei să luptăm pentru binele patriei, *ca bine să ne fie și nouă*.

De ce nu învățăm din trista noastră pățanie?

Din diecesa Caransebeșului.

Întreaga provincie mitropolitană își are ochii ațintiți asupra lucrurilor interioare prin care trece acuma dieceza noastră a Caransebeșului.

Toți se întreabă care va fi viitorul episcop? care ar fi chemat a lua asupra-și greaua sarcină de episcop, mai vartos între actualele împrejurări?

O întrebare aceasta destul de importantă, la care are drept ori-și-cine a se pronunța.

Multe s'au petrecut până acuma în dieceza aceasta, multe s'au scris prin ziare și multe s'au colportat prin societăți; dar pe noi cei din provincie nu ne-au atins, — totul e o chestie de oameni mari în a căror polemii nu ne este permis a ne amesteca nici chiar a vorbi; totul ce ne împoartă este ca în scaunul episcopesc din Caransebeș devenit vacant prin moartea bunului nostru epi-

scop de pie memorie Nicolae Popea să șadă un episcop dorit de marea majoritate din această dieceză.

Ar fi un păcat strigător la cer, ca într-o chestie atât de importantă precum e chestia viitorului episcop, să vorbească sau să scrie cineva din patimi sau din interese personale, deoarece este cunoscut și constatat, că episcopul în biserică noastră este un cap văzut — este un loțiitor alui Hristos pe pământ, este acela, dela care depinde în mare parte prosperarea unei dieceze.

Când constat aceste atunci fiecare știe că viitorul nostru episcop trebuie să fie în locul prim un bărbat încărcat cu mari virtuți morale creștinești și de un spirit nobil și lăminat. În locul al doilea să fie domnit de o mare prudență, de o înaltă abnegațiune și de un mare devotament pentru guvernarea unei dieceze în secolul acesta lăminat al XX-lea.

Apostolul Pavel către romani zice: „că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu, și cari sunt stăpâni numai dela Dzeu sunt rânduiți. Pentru aceea cine se împotrivesc stăpânirii poruncei lui Dzeu se împotrivesc, și care se împotrivesc, judecată își iau loruși. De-ți este voia să nu-ți fie frică de stăpânire, fă bine și vei avea laudă dela dânsa, că sluga lui Dzeu este — Ție spre bine. Iară de faci rău, temete, că nu înzădar poartă sabie pedepsitor pe cela ce face rău“. Cuvintele aceste ale apostolului Pavel sunt îndreptate și nouă românilor de astăzi, ca să fim cu supunere și cu ascultare de mai marii nostri bisericești și civili — nouă spre bine.

Să fim deci ca și până acuma cu supunere și credincioși Majestății Sale regelui nostru și casei lui domnitore. Să fim cu supunere și cu venerațiune față de Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru și de episcopii din diecezele sufragane. Să respectăm pe prelați tuturor confesiunilor din țară, iar mai presus de toate să fim sudiți credincioși ai statului

FOIȚA.

ZBUCIUM.

Cu pas cadențat înaintă pe Corzo. Să vedeă a fi străin. Nu observa pe nime, . . . treceă înainte cu capul plecat — scoțând din când în când câte un suspin dureros, — urmat de un murmur neînțeles. O durere neexplicabilă mă cuprinse. Era atât de tinăr! . . . Pe fața-i resignată se observau urmele biciului crud al suferinței.

Nici figurile vial și cochete din jur și nici discuta calmă a moșnegilor albiți de vremuri, dar cu puterea jună . . . nu-l impresionă. . . Încovoiat sub povara suferinței . . . frânt . . . tăcut trecea înainte, ca și un Crist către Golgota. Cuprins de un respect și o milă, pe care nu cred s'o fi simțit vreodată, când într'un chaos de meditațiuni . . . Sufletul meu își ia zborul în sferile suprahumane; mă simțesc în palatele Abasidilor din Alhambra; muzici arabe, bancheturi, serate, pompă feerică . . . Un munte gigantic străveziu îmi apare înainte, din care, ca din veacuri una câte una apar amenințător figurile zdrobite de piramidele din Ghizeh . . . Să întunecă . . . dispăre . . . Se aud numai voci umile, plângătoare . . . ale batjocorei demni-

tății de om . . . Paria. Acordurile unei violini mă deșteaptă. Era romanța doioasă a lui Beethoven. Privesc înainte . . . străinul era departe.

Nici bocetul divin al acestui geniu a simțirilor omenești n'a fost în stare a-l opri cel puțin pe un moment . . . ci el mergeă înainte . . . înaintă în pustiu ca și o pasăre a nopții . . .

Stăpânit de o curiositate fără hotar îmi îndoesc pașii. Ajungându-l il agrăesc. Mă privește adânc cu niște ochi căprui . . . nu zice nimic . . . pleacă înainte.

Învolutar, mehanic îl urmăresc. Ajungând în alee să așază pe o bancă și pare a nu mă observa, . . . încă un suspin . . . încă un murmur . . . Pulvis et umbra sumus . . . Cuprins de o presimțire ce-ți inspiră frică stau pironit locului. Ființa apatică de mai nainte îmi pareă acum un gladiator căzut, un zău disgrățiat . . . aruncat din feericile palate ale olympului și condamnat să îmbrace haina de cerșitor al milei. Îmi fac însumi reproșuri. Ce voesc eu? De ce conturb eu suferința acestui suflet zdrobit? Voesc să plec. Nu pot. Așezându-mă pe bancă îl întreb, cine-i? Mă privește lung . . . și într'un ton stâns, abia auzibil îmi răspunde rar . . . O inzulă . . . inzulă nimănu.

Nu știu, simțit-am cândva datorința morală de a mângăia, dar acum sincer și nefățărit am simțit-o. Dar de unde să încep? Nemernicul meu suflet, putease-va oare avântă să pestreacă această Himalaiă a suferinței? Să alini durerea îți trebuie Liră . . . trebuie poezie . . . iar eu? Eh! — ce e oare mai poetic decât natura? Încep: „cum te poți simți atât de străin? Vezi ce public vial, vezi ce seară frumoasă de Mai; nu te împintenează la viață mișcarea veselă a acestui tineret? Ești tinăr; De ce nu pășești în mijlocul lor? Nu te atrag simpaticile figuri ale acestor moșnegi . . . martori ai vremurilor apuse? Nu te încântă verdeța acestui câmp, ce scânteiază de roaună? Nici măestrea acestor arbori? Echoul pădurei? Murmurul acestui râuleț ce șerpuește înainte? Nici reflexul baznic a razelor de lună în aceste valuri cristaline, ce îmbrățișându-să își șoptesc dulce . . . șoptesc amoros? . . . Auzi! . . . filomela! Ce voce sonoră! Cât e de dulce! . . . Ce melodie divină! . . . Și în fața atâtei frumseți, atâtei poezii, mai stai încă nemișcat, nepăsător?“ Își ridică capul și mă privește fix; Ochii îi scânteiau straniu . . . Poezie? Oh, cum puteți profană până chiar și numele acesta sfânt?! . . . Poezie?! Acel tineret ce mișună acolo . . . măscăturile acelea ce

nostru, ascultători guvernului țării și legilor ei. Toți aceștia sunt dela Dzeu rânduiți și Dzeu singur este judecătorul lor.

Sânta scriptură zice: că vocea poporului este vocea lui Dumnezeu. Dorința poporului din fosta graniță este, ca fiitorul episcop al Caransebeșului să fie Înalt Prea cuviosul părinte Arhimandrit și vicar episcopesc dl Filaret Musta. Acesta este bărbatul, care a lucrat un șir lung de ani în dieceza aceasta cu mare abnegațiune, cu multă prudență și cu un mare devotament pentru binele bisericii. Lui i-se atribue mersul regulat al bisericilor din eparhia aceasta; și nu cred, că este vre-o eparhie în provincia metropolitană mai regulată și disciplinată ca în eparhia Caransebeșului. Daraverile din centru nu ne împoartă sunt lucruri de oameni mari. Ar fi și un păcat strigător la ceriu când sinodul eparhial ar trece cu nepăsare peste acest bărbat încărcat cu mari virtuți morale creștinești și de un spirit nobil și luminat. Singurul bărbat, care ne cunoaște toate lipsele și năcazurile noastre.

Să nu presupună careva, că eu prin aceasta voesc a detrage cuiva din meritul și dreptul care-l are la ocuparea marelui demnități de episcop, dar mulțumita și recunoștința ne deobligă față de marile servicii ce le-a prestat I. P. C. părinte F. Musta pentru dieceza aceasta.

Sperăm și aceia, că Înalt Prea Cuviosia Sa punând mâna pe cărja arhierască va face un început bun și dorit de toți, ca oficiile de protopopi să fie ocupate de bărbați cu facultăți superioare subalternilor lor, bărbați de litere cari au făcut servicii în centru ca profesori de teologie și pedagogie sau alte funcțiuni înalte, ca astfel să poată reprezenta cu demnitate cercul în a cărei frunte este pus și recunoscut de om de carte.

Înalt Prea cuviosul părinte va fi cu mare considerațiune la preoțimea actuală care a purtat până acuma greul zilelor, iar în viitor

va dispune, ca preoțimea pe lângă morală să aibă și o cultură mai înaltă, ca mulți până aici, și aceasta din cauză, că nivoul unei biserici constituționale și autonome numai prin un cler cult să mai poate susține.

Înalt Prea cuviosul părinte va lucra credem și în direcțiunea aceia ca să înființeze un fond de penziune potrivit rangului de preot prin care episcopia ar deveni o mare autoritate prin atari apostoli practici și independenți. Vorba românului: „omul propune; Dzeu dispune!“

Un agronom din via Domnului.

Din cercul Oraviței.

A apărut în nr. 168 din „Lupta“ în cronica zilei un comunicat despre petrecerea dlor consilier Burdia și dr. Siegescu, în unele din comunele noastre din cercul Oraviței.

Deși petrecerea lor a fost cu totul de natură privată și așa zis numai trecătoare, totuș un corespondent nenumit și nechemat din cerc, face din cauza asta cassus belli, ca să aibă motiv de a putea arunca cu noroi în numiții bărbați.

Ca unul, carele de multă vreme urmăresc cu un interes oare-care mișcările din acest cerc, cu deosebire în anii aceștia din urmă, de când avem ablegat național, și carele nu am avut nici în clin, nici în mănecă fie cu ablegatul cercului, fie cu susnumiții domni, află de lipsă, ca din prilejul apariției acelu comunicat tare slab și fără rost al „Lupei“ să spun, că rău serviciu face cauzei, că scrie așa năbădnării, ca să seducă pe cei ce cetesc dela adevăr, de altă parte și mai rău serviciu sieși, arătând micimea de suflet, când atacă persoane lui necunoscute.

Trebue însă să se constate și e ceva știut, că calea apucată de d-lor este o cale, care corăspunde vederilor multor bărbați,

cari au adevărata durere de soartea poporului și care cale este și ducătoare la scop și din cel mai cardinal punct de vedere al ajutoării poporului.

Scopul acestor bărbați este, ca poporul să fie fericit nu prin vorbe bombastice rostite în adunările numite populare, ci să aibă ticeală în d'ale traiului zilei și mai pe sus de toate să fie ferit de acele hale și prieteni, cari sub mantaua naționalismului îi storc cea din urmă picătură de sânge din vâne, și cari sub firma de a-l ajuta, îl exploatează pentru interesele lor egoistice. Onoare excepțiilor!

Avem în cerc nenumărate cauze, unde cu zecile s'ar putea înșiră, că numiții domni naționaliști folosesc cauza românismului ca armă până atunci, pânăce și-au făcut trebușoarele ca un reclam oare-care la popor, om iscusit, om cu energie și fără frică de domni — cum adecă se întâmplă cu unul la ultimele alegeri dietale, că pentru fericirea poporului eră să se duezeze chiar cu fibirăul etc., ca apoi admirându-l lumea și venindu-i pe mână poporul în d'ale proceselor, să frământă în modul cel mai nehuman.

Acești domni naționaliști apoi merg cu naționalismul lor și mai departe. Țin printre popor agenți formali cu procente dela procese ca să-l fericească. Fac apoi lucruri și mai cinstite atunci când sub firma conducerii cercului, etc., ori a unei cauze a respectivului ținut spre pildă o bancă nepoftită etc. exploatează tot ce le vine în mână, târguiesc poziții și cauze — cum se văzu asta în timpul din urmă, că ies cuiele mereu din sac la iveală în acest ținut binecuvântat de Dzeu.

Bietul popor apoi aleargă setos și dorit după dreptate la acești oameni și ei cu prietenia lor cu dl ablegat al cercului, care nu le poate face nimic — aleargă fie sub firma de prietenie de școală etc. la domni Burdia și Siegescu, cari apoi cu trecerea lor mijlocesc și exoperează orice cauză ce le vine la mână, ca apoi dnii naționaliști să închidă

nu-și pricep rostul . . . figurile acele de espozii . . . creaturile acele fără scop . . . falsificătoare a tot ce e nobil . . . fără ideal . . . Care e idealul lor? Maimuțărind să placă . . . lingușind să predomine . . . înotând în întunec și vicii să pretindă aplause! Și aceștia sunt poetici? Aceștia sunt nădejdea viitorului? Oh . . . Ca o lebedă ce epuizează ultima notă a vieții, își lasă molatic capul în pept. Să ridică repentin și arătând înspre o grupă, într'un ton sălbatic continuă: Și acei moșnegi, cari zimbesc și ocrotesc pe acești herolzi ai vicior, să jirează stâlpi ai omeniei? Atlasul științei? Artiștii vieții? . . . Măscărici, . . . comedianți. . . Bunăvoință?! O voi vânătorilor de plăceri, cum intenționat vă înșelați! Frumseți ale naturii? filomelă? Toate sunt perfide! Toate sunt în serviciul acestor fameni! Totul e corupt . . . Lor le zimbesc . . . le zimbesc dulce . . . iar de mine răd . . . Îmi zici să întru? Unde să întru? Eu nu am loc! . . . Eu sunt gonitul . . . sunt drumețul străin și fără sălaș . . . sunt un călător al vecinicii . . . Înzadar bat, nime nu-mi deschide . . . toți mă gonesc . . . și gonit de toată lumea prin ani-mi o să trec. Pân' voiu simți că ochiu-mi de lacrimi c sec . . . Pulverea cea scuipată și călcată cu dispreț . . . ea numai a arătat îndurare față de mine . . .

ea m'a primit . . . În pulbere mă zbucium . . . călcat . . . strivit, simțesc, că viața mi-se stânge . . .

Și nu aflai în lume un umăr, să cad pe el și să pot plânge. Unicul mângăetor . . . Visul, plutesc ca un meteor ce și-a pierdut echilibrul . . . plutește înspre adâncimi. Spiritul lui Eminescu îl chiamă la sine . . . în locul gătit călătorilor nocturni . . . odihna celor gonii de oameni și uitați de Dumnezeu . . . stângerea eternă . . . Nirvaua . . . Momentul e aproape . . . și tu Firdusi, cântăreț din țara bazmelor întonează-mi deprofandisul. Plângi tu, căci plânsul tău e dulce plânsul tău e sfânt . . . Nu! Nici tu nu ești sincer! Și tu te lingușești! Immuri, Ode, Șahului? Amulet arbitriului? La ce? Îmi strigi să iert?! Mizeria? . . . Îți iert Firdusi! O crude inquizitor! . . . mizerie . . .

Și cum privesc acest zbucium, mă simt răpit de gânduri neînțelese, mă aprofundezi, nu mai aud nime . . . Un tunet surd . . . trăsar. Nori grei acopereau ceriul. Privesc în lături . . . prietenul dispăruse.

Trecând prin comuna B. îmi atrage atențiunea un mormânt departe de celelalte . . .

mormânt solitar. O presimțire sinistră, o amintire veche și dureroasă îmi îndreaptă pașii într'acolo. O cruce nici măcar cioplită de stejar, în fața curuia era pironită o tăbliță de brad, ștearsă de veacuri, de pe care abia putui descifra epitaful:

Luceferii de foc
Privite-or din cetini,
Mormânt fără noroc
Și fără de preteni.

Și fără să știu pe cine apasă acel pământ greu, ingenunchez și întonez rugăciune. Sunt conturbat de chiotele unor fecioare ce treceau alături. Rugăciunea se preface în blăstăm, și cuprins de o ură turbată, ca un tigră voesc să mă năpustesc asupra acelor vermi infecți, cari cutează să conturbe această liniște sfântă . . . și cari și acum își bat joc de el. Un șoptitor tainic îmi strigă: „Nu! și el a fugit de toată lumea, iar acum . . . șiroae de lacrimi îmi inundează fața și ca un închinător al cultului durerii, cu mâna tremurândă scriu șirele de adio, mărturia sentimentelor interne:

Deși gonit pe alte tărâmurii;
Toț te hulesc aceia care,
Din viața ta cea ideală
Au moștenit ce-i sfânt și mare.

Sargon.

una bună din ochi, ca țăranul să-l creadă că personalitatea ori chiar trecerea și iscusința lor au exoperat reușita cauzei.

Sunt nenumărate cauzele fie și numai a bieților preoți și învățători din cerc — unii naționaliști patentati cam după vreme și numai cu gura — ca să nu vorbesc de ale altor particulari, că dând câte unul de vre-un năcaz numai și numai alergând la ajutorul, prietenia și autoritatea dlor Burdia și Siegescu au putut scăpa din belea.

Acum, că numiții domni au venit în cerc în afaceri private și că ici-colea în calea lor în urma ajutorului ce au dat unuia sau altuia din cerc în felurite cauze au fost întimpinați cu bunăvoință și mulțămită, asta deja se numește în lexiconul unor domni crimă ba cunoscând chiar vremea că li-se taie creanga de sub picioare țipă ca din gura șarpelui transpunând îndată cauza la ablegăție etc.

Poporul, dlor, se deșteaptă mereu, află cine îi este binefăcător și binevoitor și cine îl aploatează! Au trecut timpurile acelea ca cei dela sate să nu știe ce fac domni, ba ce e mai mult, dascălii și preoții sătești în butul desconziderării celor dela orașe, țin pas și meditând cu durere de inimă sprijinesc chiar cu riscarea averii cauzele binecuvântate ale poporului din comunele lor și la care domni dela oraș când le ceri sfatul dau numai din umeri și se miră chiar de reușita cutărei cauze.

Țăranul în aceste vremi grele are lipsă de ajutor și sprijin serios pe toate terenele și dacă căutăm și nu mai puțin ne interesăm de cauzele ținutului vecin, al Almăjului, și punem în cumpănă trecutul și cauzele mari ce le-a săvârșit ablegatul cercului dl Burdia în timpul din urmă acolo, apoi chiar dușman neîmpăcat al lui personal să fi, dar să pui mâna la inimă și om drept, trebuie să recunoști și să te uimești chiar. Mărturii vii sunt comunele, corporațiunile și câți particulari preoți țărani și învățători, cari s'au bucurat de binefacerea acestui bărbat, și oare care din noi nu s'ar bucura dacă fie și în acest cerc al nostru ar veni un astfel de bărbat care să sprijinească fără interes toate cauzele noastre de bine comunale și particulare și să mulțumească chiar și pe cei mai aprigi dușmani ai săi, cum o face dl Burdia?

Să privim deci cele scrise de „Lupta“ ca ceva sac și fără rost, ca lucruri ce sunt scrise și cernute de niște băețandri și cari lucruri s'au învechit și nu mai prind rădăcină între noi, și să ne cugetăm serios și cu grije la viitor și soarta poporului nostru când adevărat nu va mai fi ce exploată din el și meditând cu profundă cunoștință de cauză sigur vom ajunge la o concluziune firească și ducătoare la scop.

Unul din cercul Oraviței.

GLOSE.

În toate părțile se pot ceti prospecte despre școlile, cari, unele s'au început, iar altele acum, nu peste mult se vor deschide școlarilor.

Nu e bătător la ochi, că numai despre preparandia română din loc nu s'a putut ceti nici-un prospect?

Doar ordinațiunea ministerială, dar nici comentarele ei de prin gazete nu pot fi considerate de atare.

* * *

Ni-se comunică semioficios, că naufragiații dela consistor vor da o rugare, ca dieceza să le înființeze o colonie separată.

Nu ar fi oare interesant?

* * *

Ni-se comunică, că consistorul nostru e foarte autonom: chiar și în ortografie.

* * *

Doamna Elena — se zice — cește acum în stele, pentruca să scoată, cum ar mai putea întortochia adevărul. . . . Doar scrisoarea . . . scrisoarea rămâne.

NOUTĂȚI.

Alegerea de episcop pentru eparhia Caransebeșului s'a fixat în ședința consistorului plenar — ținută Luni în 31 August n. — pe ziua de 21 Septembrie v. (4 Octombrie n.) a. c. De Dumnezeu să putem saluta în calitate de nou mire al diecezei văduvite, pe cel mai harnic, pe cel mai demn.

Regele și manevrele. Participarea regelui la manevrele cele mari iarăși a devenit nesigură. Ce e drept starea sanitară a Majestății Sale nu lasă, nimic de poftit, dar totuși la sfatul medicilor, ca să nu se expună ostenelelor, e probabil, că va abdice de participare. Cu toate aceste în Veszprém se fac mari pregătiri pentru primirea cât se poate de solemnă a regelui. La casa comitatului curg straformările în salele, cari le va ocupa Regele. Manevrenele, ca de altă dată și în ăst an, vor fi conduse de moștenitorul de tron Francisc Ferdinand.

Toate aceste se vestesc din Ischl. Față de aceste „M. T. I.“ comunică, că Majestatea Sa la 7 Sept. va călători din Ischl la Budapest, fără să stee în Wien.

La gimnazul din loc în ziua primă s'au înscris 116 în I-a și 90 elevi în a II-a clasă.

Hymen. Olimpiu Pop și Amalia Halmágyi din loc fidanțați. — Felicitările noastre!

† **Ioan Balaș**, asesor de tribunal în penziune a răposat la 30 August 1908 în etate de 97 ani. Rămășițele pământeste ale scumpului decedat se vor așeza după ritul gr.-cat. spre odihnă eternă în 2 Septembrie 1908 la orele 3 d. a. în cimitirul comun din Hațeg. — Fie-i țarina ușoară și amintirea binecuvântată!

Noua lege execuțională. Noua lege execuțională, sancționată la 6 August a. c. ca art. de lege XLI. din 1908 a fost publicată la 25 crt. în monitorul oficial „Országos Törvénytár“ (Corpus Juris) Nr. 13 și la 26 crt. a apărut în monitorul oficial ordinațiunea ministrului de justiție Nr. 19.900 de dato 25 August a. privitoare la executarea legii și dispozițiile transitorii.

Deoarece în ordinațiunea ministerială nu este vorba de o prolongire a termenului legal,

noua lege execuțională, în sensul art. de lege 66 din 1881, va intra în vigoare deja la 15 Septembrie a. c., va să zică la 15 zile după publicare.

Importantele termene ale dispozițiilor transitorii cuprinse în lege însă se socotesc dela ziua de 25 August a. c.

Pretenziunile expirate, pentru a li-asigura favorul cuprins în § 31 al legii trebuie notificate în scris la judecătoria cercuală competentă în timp de 30 de zile socotite dela 25 August a. c.

Conform ordinațiunii, în notificarea de înaintat la judecătoria cercuală trebuie cerută cu provocare la § 31 al art. de lege 41 din 1908 luarea la cunoștință a pretenziunii specificate în notificare.

La notificare se alătură atâtea „înștiințări“ (értesités) umplute în regulă și făcute după modelul din ordinațiune, câte persoane trebuie înștiințate, plus un exemplar pentru judecătoria.

Notificarea de înaintat judecătoriei este supusă la timbru și se timbrează amăsura valorii, cu timbru de 40 fileri resp. K 1.

Față de pretenziunile încă neexpirate încetează dispozițiile legii execuționale vechi, cari regulează secuestrabilitatea, deja la 9 Septembrie a. c., iar față de pretenziunile expirate și notificate judecătoriei, la 24 August 1909.

Falsificare în numele lui Wekerle. Zilele trecute primministrul Wekerle, ca ministru de finanțe a făcut arătare la poliție, că practicantul Desideriu Halász falsificând numele lui și a consilierului Carol Gogolák a ridicat o sumă de 14.800 cor. din visteria statului. Din partea poliției îndată au fost trimiși detectivi, ca să cerceteze lucrul. După o cercetare scurtă, au fost în clar, că între adevăr practicantul Halász falsificând numele lui Wekerle și a lui Gogolák a ridicat o sumă de 14.800 coroane. Practicantul ușoratic care a prăpădit banii la alergările de cai a fost deținut și arestat.

O descoperire groaznică în Rusia. În apropierea orașului Saratow, mai mulți copii se jucau în una din zilele trecute pe o grămadă de gunoiu, când unul dintrâșii descoperi un sac, în care se află un cadavru. Alarmați, copiii fugiră acasă și dădură de știre părinților lor cele descoperite. Peste o jumătate de oră se adunară acolo vre-o două mii de oameni, cari descoperiră, cu groază, că în gunoai se mai află încă o mulțime de saci cu cadavre, acolo eră deci cimitirul acelor, cari erau executați din ordinul consiliilor de războiu. Mulțimea se înfură și deveni amenințătoare. Cu mare greutate soldații, cari fuseseră aduși în grabă, reușiră să domolească mulțimea și numai dupăce făgăduiră că vor îngropa creștinește în cimitirul orașului, cadavrele găsite. Pe multe cadavre se mai găsiu încă lămurit urmele loviturilor de cnut.

Luptă între un taur și 2 tigri. La Marsilia a avut loc într'o grădină particulară, în fața unui public număros, o luptă între un taur și doi tigri tineri.

Taurul aruncă pe unul din tigri la o mare distanță. Acesta se ascunsese atunci într'un colț de unde nu mai fu cu putință de a-l scoate.

Celalalt tigră imită pe tovarășul său, ascuzându-se și el într'un ungher, și toate sforțările făcute spre a-i aduce în arenă rămaseră zădarnice.

Publicul începu atunci să manifesteze, cerând zgomotos ca tigrii să fie siliți cu ori ce preț a relua lupta cu taurul.

În cele din urmă publicul se liniști și lupta fu amânată pentru săptămâna viitoare.

Groaznicul incendiu din Stambul. Teribilul incendiu din Stambul a luat noaptea proporții spăimântătoare.

Trei zeci de cartiere au fost nimicite în întregime.

Numărul caselor arse nu e cunoscut până acum, dar se poate evalua la câte-va mii. După cele ce spun ziarele, șase mii de case ar fi prefăcute în cenușă; de asemenea multe prăvălii, bazare și moschee ar fi fost distruse.

Mai multe mii de familii sunt fără adăpost și fără mijloace; se zice chiar că mai mulți pompieri ar fi fost victime devotamentului.

Incendiul a făcut numeroase victime omonestii. Martori oculari povestesc că un detașament de 10 pompieri, cuprinși de flăcări a fost arși. Mulți răniți zac în spitale.

În apropiere de locul incendiului se află numeroase grajduri, unde afară de 40 de cai arși au mai perit și mulți câni.

Au fost complect distruse 11 moschee, 9 școli, 4 măcelării și 6 mănăstiri de dervisi.

PARTEA LITERARĂ.

BLANA RĂSBUNĂTOARE.

Trezit de zgomotul unui pas urmăritor, iepurele țâșni înspăimântat din culcușul său. Scuturând spinii de promoroacă, își tăie cu anevoie un drum prin mărcinișul des, iar când se însenină la larg și când se crezută mai stăpân pe iuțeala picioarelor lui sprintene, un foc de pușcă, bine îndreptat, îi curmă deodată fuga, răsturnându-l de trei-ori peste cap... Lovitura însă nu-i curmă și firul vieții, căci sălbătăciunea, adunându-și puterile, se ridică de jos și, opintindu-se desnădăjduit, cu corpul strâmb de durere, cu ochii înecați în sânge, porni înainte, în neștiire, lovindu-se când de un mușuroi înghețat, când aninându-și blana în tufanii de spini ce i-se puneau săcâitori în cale.

Și ar fi scăpat poate de prigonitorul său, dacă n'ar fi dat de un părâu înghețat care, ca o potcoavă uriașă, înconjură mărcinișul, pe o întindere de câteva sute de pași.

Zgâriind ghiața cu ghiarele, alergătorul nici n'ajunse în mijlocul părâului, când se pomeni într'o copcă nu de mult deschisă.

Desnădăjduit, începă să dea din labe, întorcându-și din când în când capul ca și când ar fi vrut să vadă din ce parte îl urmărea pasul vrăjmaș.

Vânătorul, — un băiețandru încă — se repezi îndată, sărind peste tufani, cu ușurința ogarului... În dorința să puie cât mai repede mâna pe pradă, nici nu-și mai dădu socoteală dacă ghiața putea să-l țină sau nu, și, fără să-și domolească avântul, pași greoi pe fața lucitoare a părâului.

Numai atunci când ghiața trosni, crăpându-se în zigzaguri, vânătorul vru să se retragă, dar eră prea târziu, căci se și pomeni în răceala tăietoare a apei care îl și cuprinsese până la brâu.

Totuși băiețandru nu se descurajă, și cum văzută că pe epure îl părăsesc puterile și că e gata să se înece, înainte cu îndrăzneală în unda primejdioasă. Cu o furie sălbatecă inhăță vânatul de urechile lui cele

lungi, îl trase spre el, și fără să mai zăbovească o clipă, eși iute pe mal.

Uitându-se odată spre apa turburată, — pe fața cărei s'adunau bucățile de sloiuri, — gata să se lipească din nou, — o luă la fugă, înapoi spre sat.

Trecu prin mărcinișul încălțit, fără să mai aleagă cărarea, fără să mai simtă împunsăturile ghimpilor cari îi ferfeniteau hainele și îi însângerău pielea...

Din spiniș, dădu în arătură... De câteva ori căzu, împiedecându-se în brazda neagră, înghețată și tare ca bolnavul. Se sculă însă repede căci dacă ar mai fi întârziat puțin, se prefăcea în sloiu de ghiață... Și afurisitul de iepure care încă nu murise!... Ba, într'un rând începă să se zbată așa de tare că mai-mai să scape din mâna înghețată a vânătorului.

Când ajunse la capătul arătorei, băiețandru simți că îi ard picioarele în apa din cizme, care prindea să înghețe. Pe frunte, deși îi curgea sudoarea ca și în toiuil verei, totuși mâinile nu și le simțea, așa le amorțise frigul.

Se opri o clipă ca să mai răsufle și aruncând iepurele deoparte, pe pământul înghețat, începă să-și sufle îi mâni. Vânatul rămase mai întâi întins, fără să se miște, dar, deodată, începă să se zvârcolească și să facă săltături în sus întocmai ca și un pui de găină cărui i-a tăiat capul.

Băiețandru scârbit, îl lovi odată cu patul puștei în cap. Sălbătăciunea însă, nu se dă gata, și ai fi crezut că lovitura o adusesse și mai mult la viață, căci „ucisul“ opintindu-se deodată, făcu o săltătură așa de mare că ajunse zece pași hăt-incolo, pe arătură.

Vânătorul se înfură. Se repezi la el, și prinzându-l, îl apucă cu amândouă mâinile de gât... Simți o mulțumire de jivină, când degetele-i înghețate se înfipseră în blana sub care tremură ferbinte, carnea pradei sale.

Într'o desnădăjduită apărare, iepurele, cărui îi venise o spumă trandafirică la gură, dădu din labe cu așa putere, încât zgâriă adânc, până la însângerare, mâna sugrumătorului...

Flăcăul scrâșni de durere, și înfuriat peste măsură, prinse vânatul de picioarele de dindărăt, îl făcu roată pe sus și îl trânti apoi de trunchiul unui arbore care întâmplător îi veni la îndemână.

— Na! mori acu, mortăciune cu șapte suflete!

În carne măcinată se prefăcu capul fraget al sprintenului fugar. Și în această măcinătură rămase doar întreg, neatins, un ochiu peste măsură de holbat, înfiorător la privire... O întrebare care pornea muștrătoare din lucirea lui sticloasă, îl făcu pe vânător să-și întoarcă capul, aproape înfricoșat.

Pe fundul văilor tăcute, prin mărcinișul vânat, se strecură vânt de ghiață, șuierând a pustiu...

Vânătorul simți că dacă ar mai fi stat o clipă în loc, i-ar fi înghețat și inima dintr'insul. Cum mai aveă de ridicat încă un deal până la sat, o luă iarăși la fugă.

Când ajunse în vârful dealului, răsuflarea îi pierise, iar în gură îi veniă miros de sânge.

De pe șanțul din marginea satului, se ridicară, croncănind, niște ciori cari se chinuiau, de câteva zile, să ciupească din carnea înghețată a unui stărv de cal.

Flăcăul, cum ajunse acasă, aruncă vânatul din spinare și se apropie de foc. După ce rămase acolo ca toropit, se lungi pe o laviță de lângă cuptor, și pe dată fu prins de un somn adânc. Spre sară, când îl sculară ca să guste „din cea fiertură de iepure“ ridică ochii tulburi, și făcând un gest respingător, zise:

— Nu mânânc eu din spurcăciunea cea...

Apoi, se întoarse cu fața la perete.

Noaptea, somnu-i fu neliniștit și a doua zi, vânătorul se sculă cu o arsură supărătoare în piept și cu împunsături ascuțite sub coasta stângă.

După ce mai roboti ceva prin curte, flăcăul se întoarse în casă și se așeză iarăși lângă foc, vaitându-se într'una că-l doare la deșert.

La prânz nu gustă nimic și se supără chiar când îl îndesiră iarăși cu mâncarea de iepure. Spre seară, fu prins de friguri, după care urmară călduri atât de mari, că-l făcură să nu-și mai dea seamă de cele ce se petreceau în juru-i...

— A răcit — zise cu multă cuminenie o femeie bătrână. — Îl roade rău junghiul...

Cu mâna tremurândă, femeia aprinse o lampă și o puse în părete deasupra patului unde se chinuă bolnavul.

Pe muchia dealului răpos, se lăsau călduri de păsări mari, nemai întâlnite până acum... Vânătorul se îndreptă spre ele, târându-se pe genunchi... Și înainte de a se apropia la o bătaie de pușcă, dădea foc.

Deși nu răsună nici un pocnet, totuși păsările se ridicau cu țipete înspăimântate și risipindu-se în aer, se prefăceau în pete mari de umbră; iar umbrele se lăsau apoi jos, lăzindu-se peste câmpii, peste miriști, peste arătură... Și din umbre se întruchipau colonii întregi de iepuri cari alergau zăpăciți, în toate părțile... Dar, lucru neînchipuit: Acești iepuri nu erau ca toți iepurii: cu urechi lungi, cu sărituri sprintene... Parcă semănau, când a viezuri, când a porci. Pe spinare aveau coamă aspră ca și la mistreți... Aveau și rât, iar ochii le străluceau de departe...

Vânătorul, deși nu-și mai simțea inima, totuși, bizuindu-se pe arma sa, vru să înainteze spre mulțimea lighioanelor... Înaintea lui însă se săpau ponoare adânci și atât de repezi, că înzadar se încercă să treacă peste ele. La fiecare pas, se împedecă și cădea pe brânci... Abia izbutea să se ridice și iarăși recădea... Și pe când se chinuă astfel, lighianele par'că ținură sfat între ele, căci deodată, întorcându-se, se porniră cu toate împotriva vânătorului... Veneau valuri, valuri, înghesuindu-se între ele, sărind una peste alta, cu răturile amenințătoare, cu ochii însângerăți...

Vânătorul vru să puie pușca la ochi, dar brațele se împotriveau, lăsându-se nemernice în jos... Una dintre lighiane, cea mai hădă din toate, se apropie așa de mult, încât îi simțea până și fierbințeala răsuflării ei... Vânătorul începă să se apere cu pumnii...

Bolnavul se deșteaptă amenințând aerul. Trecându-și mâna pe fruntea înfierbântată, deschise ochi mari, rătăcitori. În perete, lampa ardea mare luminând camera în care se auzeau numai sforăiturile celor adormiți...

Niște împunsături ca niște ace de foc, siliră pe bolnav să-și ducă cu grijă mâna în partea stângă, la deșert.

Dar și-o retrase cu groază și începu să tipe așa de tare că trezi liniștea și somnul trudiților din casă:

— Lighioaia!... Lighioaia s'a suit pe mine... S'a suit!... Mă mușcă, mă!... Luați-o de pe mine că mă prăpădește!...

Cu ochii grei de somn, femeia cea bătrână, sculându-se, se apropie de năbădăiosul bolnav.

Flăcăul, cu degetele înfrigurate, și tipând mereu, se chinuie acum să smucească de pe dânsul, pe vrăjmașul care îl înăbușeă...

— Las-o mamă, n-o luă de acolo... Eu ți-am pus-o aseară când te muncea junghiu. Numai blana de iepure trage rău afară... Mai ține-o până mâne, că-i mare Dumnezeu! — îl sfătuie, liniștit, doctoreasa și cu mâna-i aspră începu să mângăie fruntea înfierbântată a chinuitului bolnav...

SE CAUTĂ la Tipografia **Jacobovits** din loc un elev spre a învăța arta tipografică. Reflectanților li-se cere să aibă pe lângă vârsta de cel puțin 14 ani împliniți, acte doveditoare că au absolvat 2 clase civile.

Sfaturi economice.

Despre îmbunătățirea pământului.

Solul trebuie întocmit astfel, ca toate plantele, cari se cresc și cultivă din partea economului, să crească și să se desvolte bine în el. E întrebare numai, că de ce are lipsă un econom la întocmirea solului?

Mai întâi are lipsă, ca solul să-l întocmiască așa, ca să poată sămăna în el, ca sămânța sămănată după roditoare să o poată slobozi drept rădăcinile în pământ, mai departe, ca să-și afle în el toate acele materii nutritive, de cari are lipsă în decursul creșterii și dezvoltării lor, și în urmă are lipsă să stârpească din sol toate buruienile și orice, ce ar putea fi spre piedeca creșterii sau dezvoltării regulate a plantelor.

A sămăna și a culege sămânță bună nu se poate numai în sol sfărmos și despicat, în care rădăcinile plantelor se pot extinde ușor și fără piedecă în toate direcțiile, numai astfel pot prin ele suge sucul pământului, în care se află descompuse materiile de lipsă pentru plante, cari se numesc cu o numire puterea nutritivă a solului.

Numai în solul despicat se pot împărți egal toate materiile de lipsă la întărirea și ridicarea puterii productive a pământului. Prin urmare economul trebuie să cerce, ca prin cultivare, gunoie și toate mijloacele să-și întocmească pământul, căci astfel pier din ele și acele materii, cari sunt spre piedeca dezvoltării plantelor.

Pe lângă gunoie avem lipsă mare și de o cultură chipzuită a solului. Cultura chipzuită împreună cu căldura soarelui, cu ploaua, gerul și căldura anotimpurilor prefac cât de curând în materii potrivite de nutrire a plantelor elementele ce se află încă nedescompuse pe pământ, iar cu aceste împreună îl fac despicat și sfărmos.

Dacă economul cultivează un teritor încă nelucrat, atunci datorința lui dintâie e, să

scoată toți arborii, cari s'ar afla încă pe el, a-l asămăna, a-l curăți de ape, de buruienile rele de mlăștine. Acest lucru se numește preparare de fund.

Datorința a doua e cultivarea în înțelesul strict al cuvântului. Asta se poate face în trei chipuri: 1. hârlețul și sapa, adică cu puterea sa proprie; 2. prin arare, adică folosirea puterii calului sau cu cea a boilor; și 3. prin arare cu plugul de aburi, cari se răspândesc din zi în zi mai tare.

Mai bine și mai frumos se poate cultiva pământul prin munca sau lucrul de mână, pentru aceea prin grădini e mai bine a săpa cu sapa sau hârlețul pământul. Iar pământurile mai extinse numai pentru aceea le arăm cu vite ori plugul de aburi, fiindcă munca omului e și prea scumpă și prea puțină pentru aceste; iar dacă e lipsă să facem pământul de o putere productivă mare, îl arăm de tot afund, ceea ce numai cu ajutorul plugurilor de aburi putem face, care putere e de tot ieftină.

Ar putea să ne întrebe cineva, că pentru ce nu arăm toate pământurile cu plugul de aburi?

Răspunsul nostru e: pe pământurile mici nu se plătește, căci e de tot scump, fiindcă un pământ mic nu aduce nici când atâta venit, ca să poată răsplăti adusul și dusul unui plug de aburi; pânăce un proprietar mare, care are mai multe sute ori mii de holde de pământ, se răsplătește ușor, și e cu mult mai ieftin să se folosească de astfel de plug.

Pentru aceea la pământurile din grădină ne folosim de puterea mânilor, pe arături de afară de a cailor sau vitelor cornute. Însă în timpul din urmă se înființează tot mai multe tovărășii de pluguri cu aburi, prin cari și economii mici își pot ară pământurile mai ieftin.

Mai este o pricină pentru care nu ne folosim de plugul cu aburi la arăturile mai mici, și anume, fiindcă plugul cu aburi nu gunoiază pământul.

Pluguri sunt mai multe feluri pentru solurile deosebite, cari cum recer arătura mai afundă sau mai pe suprafața pământului.

Nr. 2593—908.

Publicațiune.

Comunitatea de avere a fostului regiment confinar romano-banatic Nr. 13 din Caransebeș prin aceasta aduce la cunoștință, cumcă 185 bucăți de goruni cercăniți, cari se află în ținutul Omir, Belba și Badini, prețuiți la olaltă în 135 metri cubici, apoi 270 bucăți goruni rămași, cari se află în ținutul Binchineti, prețuiți în 79 metri cubici din hotarul comunei Mehadia la 8 Septembrie 1908 la 8 ore dimineața în fața locului se vor vinde pe calea licitațiunii publice sub următoarele condițiuni:

Cele 185 bucăți din Omir, Belba și Badini se vând în 3 grupe și anume: grupa I. 60 buc. prețuiți în 28.8 m³ cl. I., 10.74 m³ cl. II., 1.89 m³ cl. III. cu prețul de exclamație **757 cor. vadiu 76 cor.**

grupa II. 60 buc. prețuiți în 31.5 m³ cl. I., 14.28 m³ cl. II. cu prețul de exclamație **858 cor. vadiu 86 cor.**

grupa III. 65 buc. prețuiți în 33.26 m³ cl. I., 14.93 m³ cl. III. și 0.32 m³ cl. III. cu prețul de exclamație **905 cor. vadiu 91 cor.** în fine gorunii rămași în Binchinești 270 buc. prețuiți în 79.30 m³ cl. II., resturi 10 m³ și 40 cară de lemn pentru foc cu prețul de exclamație **890 cor. și vadiu 89 cor.**

Licitația se va face cu grai viu. Oferte în scris sau telegrafice nu se pot lua în considerare.

Licitația se face pe fiecare grupă separat, vadiul susamintit înaintea licitației trebuie depus la mâna oficianțului, care va conduce licitația.

Cumpărătorul imediat are să depună prețul ca rezultat mai favorabil al licitațiunii, și rămâne în obligo până la aprobarea licitațiunii din partea comitetului com. de avere.

Afară de această sumă are să solvească cumpărătorul pe sama fondului de penziune a oficianților 1.0% procent din suma oferită, care trebuie depusă deodată cu prețul cumpărării.

Lemnele vindute se vor asigna respectivilor cumpărători numai după aprobarea licitațiunii din partea comitetului com. de avere, iar cumpărătorul este deobligat, să-și scoată produsul cel mult până la 31 Decembrie 1908 căci la din contră acela fără nici o desdaunare cade în favorul com. de avere.

Cumpărătorul garantează pentru orice pagubă făcută de dânsul sau de lucrătorii lui și pentru acoperirea de atari daune rămâne vadiul depus până după scoaterea produsului tot din pădure, ca cautiune.

Această cautiune se va estrada numai atunci, dacă foresteria din Orșova raportează, că produsul cumpărat este deja scos și cumpărătorul sau lucrătorii lui nu au făcut nici o pagubă.

Caransebeș, la 28 August 1908.

Comunitatea de avere
a fostului reg. conf. rom.-banatic Nr. 13.

Jeder Kaufmann

der mit Erfolg annonzieren will,
wende sich an die

**Annonzen-Expedition
JULIUS LEOPOLD**

Budapest, VII., Elisabethring 41.,

weil hier die Insertionen in sämtlichen Zeitungen und Kalendern der Welt mit besonderer Fachkenntnis, gewissenhaft, pünktlich und zu soliden Preisen besorgt werden. — Vertretung von über 200 Kalendern, Zentralbureau ungarländischer Provinzblätter, Verwaltung mehrerer Zeitungen. — Jede Aufklärung wird den p. t. Inserenten kostenlos erteilt.

2695—1908. tlkv. szám.

Arverési hirdetemény és feltételek.

A karánsebesi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bozgan Floris városi ügyész által képviselt karánsebes városi gör.-kel. iskola alap végrehajtónak Papik Álmos Árpád karánsebesi lakos végrehajtást szenvedő elleni 500 kor. tőke, ennek 1905. évi december 31-től 56 kor. 80 fill. 1906. évi június 1-től tovább járó 8% kamatai 57 kor. 50 fill. eddig megállapított egyéb, valamint jelenleg megállapított 32 kor. árverés kérését s ezután felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, s hogy ennél fogva a karánsebesi telekkönyv 1031 ház 2638 számlapján végrehajtást szenvedett tulajdonául felvett 75 □-ölnyi házhely, a rajta lévő 1031 ö. i. számú házzal 850 kor. kikáltási árban **1908. évi szeptember hó 22-én d. e. 10 órakor** a karánsebesi kir. tszék mint tlkv. hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, a következő feltételek alatt szükség esetén a megállapított kikáltási áron alul is a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Venni szándékozók kötelesek az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében ígértétel előtt bánatpénzül a kiküldött kezéhez a kikáltási ár 20%-át készpénzben, vagy a kormány által ovadékképesnek nyilvánított s az árfolyam 2/3-áig elfogadható értékpapirokban letenni, vagy pedig annak a bíróságnál bírói letétben történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni s az árverési feltételeket aláírni, mely feltételek alólírott telekkönyvi hatóságnál és az illető község házábanál tekinthetők meg.

Karánsebes, 1908. évi június hó 13-án.

Mészáros Gyula
kir. tszéki bíró.

Un motor cu benzin 4 PH.

întrebuințat, dar pentru aceea în stare bună, se află de vânzare la:

George Frohniaier,
măsar Caransebeș.

2-2

Ludovic Steiner

profesor de cant, clavier și acordator.

Locuște : 4-6

Caransebeș, str. bisericii Nr. 344.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573 □ metrii, loc din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-

torului.

Informațiuni mai aproape dă adminisrta-
ția acestui ziar.

TIPOGRAFIA

LUI

Josif Jacobovits,

:: CARANSEBEȘ, edificiul LICHTNECKERT ::

aranjată după stilul cel mai nou, primește spre efectuare totfelul de tipărituri bătătoare în arta tipografică precum :

Bilete de vizită, plicuri, anunțuri de fidanțare și căsătorie, invitări pentru petreceri și baluri, anunțuri funebreale, Opuri și Broșuri, Reviste, Registre, Tabele pentru oficiile notariale, comunale și cercuale, tipărituri pentru cancelariile advocaționale, precum și a tuturor institutelor de

credit și păstrare, Prețuri curente, Cataloguri, Placate, și foi volante. Tipărituri în mai multe culori. Mare asortiment în hârtie pentru cancelarii, cartoane pentru bilete de vizită, fidanțare și căsătorie, cassette foarte elegante cu hârtie de scris în dife-
:: :: :: rite culori. :: :: ::

Comandele se efectuează repede și cu acuratețe.

: Prețuri foarte eftine și moderate. :

R. GRAU, CARANSEBEȘ

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin de ghetă pentru dame, domni și copii.

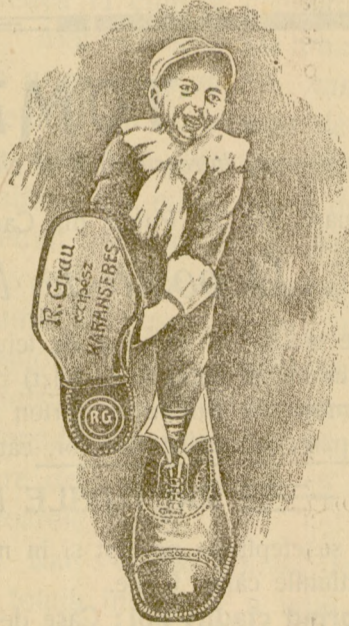
Singurul vânzător a renumitelor fabricate:

Cobrak și Danubia

precum și a ghetelor curat americane.

Face ghetă fine și moderne după măsură.

≡ Reparează prompt și eftin. ≡

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Indrumări și pro-
specte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie
și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON
63—01.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoș pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal: la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.

Din Lugoș la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
mineca la 6 oare 33 m. dim.

Trenul acceerat: la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 29 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește;

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane: la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale;
împrumuturi cambiale cu acoperire ipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaugă în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Diracțiunea.

**APĂ MINERALĂ PHŌNIX
DIN BUZIĂȘ**

Succes extraordinar la
Suferințe de rărunchi și beșică
NATURAL, PLĂCUTĂ ACRICIUNE (LIPSITĂ DE FIER).
Apă de masă extraordinar de recreatoare.
Vindecă, recorește. Recomandată de medici.
Ca apă de cură are efect escelent la morhuri de rărunchi și beșică, catar cronic de ră-
runchi, formațiuni de piatră, precum și morhuri catarale de secrețiune.
Prospecele trimite la cerere administrația izvoarelor:
Diracțiunea băilor MUSCHONG în Buziásfűrdő.

BAZARUL „LA COROANA“

Kohn & Zweig
CARANSEBEȘ

Recomandă prăvălia lor bine
asortată în mode, manufacturi
și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANA“

Serviciu prompt și prețuri solide

TOMA FINZ

Măestru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

Deposit de lemne de clădit

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri
de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai
departe **Cement de Portland**, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare,
penru a depărta umezeala pereților, cătrană (boază) și carbolineu cu

PRETURILE MAI MODERATE

Comandele se efeptuesc prompt și în modul cel mai conștiințios și se espediează
în toate stațiunile căilor ferate.

Intreprind cladiri noi: Case de locuit, clădiri de școală, de biserică și de
poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la
edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acope-
rișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOȚII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBOVITS, CARANSEBEȘ.